19 –පාඩම

රස විදිනා දැනුම මනා

9 – ශ්‍රේණිය

සිංහල භාෂාව

19 - පාඩම , රසවිඳිනා දැනුම මනා

නිපුණතාව :- 11 .0.රසඥතාව වර්ධනය සඳහා සාහිත්‍ය නිර්මාණ පරිශීලනය කරයි .

නිපුණතා මට්ටම :- 11 .3 සාහිත්‍ය නිර්මාණ අධ්‍යයනය කර විචාර හැකියා ප්‍රදර්ශනය කරයි .

ක්‍රියාකාරකම - 1

- පාඩම කියවා පහත එක් එක් වාක්‍යයේ හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න .

1 . සාහිත්‍ය කෘතියක් නිර්මාණය වන්නේ ……………………… පදනම් කොට ගෙන ය .

i . ලේඛකයා ii . භාෂාව iii . පාඨකයා iv . ශ්‍රාවකයා

2 . කෘතියක අගය හැඳිනගැනීම , රස විඳගැනීම හා එහි උචිත අනුචිත බව ප්‍රකාශ කිරීම ……………………. නම් වේ .

i . සාහිත්‍ය නිර්මාණය ii . සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය iii . නූතන සාහිත්‍ය iv . සාහිත්‍ය විචාරය

3 . ගද්‍ය කාව්‍ය , පද්‍ය කාව්‍ය හා දෘශ්‍ය කාව්‍ය වශයෙන් ……………….තුළ ප්‍රභේද තුනක් වේ .

i . නාට්‍ය නිර්මාණ ii . කාව්‍ය නිර්මාණ iii . පද්‍ය නිර්මාණ iv . ගද්‍ය නිර්මාණ

4 . “ සාහිත්‍ය විචාර සංහිතා ” කෘතියේ කතුවරයා වන්නේ …………………….. මහතා ය .

i . දයාසේන ගුණසිංහගේ ii . පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කු iii . කේ . ජයතිලක iv . ඒ .වි . සුරවීර

5 . දැසේ නිල් පැහැය …………………….. නිර්මාණයකි .

i . ඒ .වි . සුරවීරගේ ii . දයාසේන ගුණසිංහගේ iii . පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කුගේ iv . කේ . ජයතිලකගේ

ගීතය කවිය රසවත් කරන වාද්‍ය භාණ්ඩ කිහිපයක්

ක්‍රියාකාරකම - 2

- **පහත 'අ' කොටසේ විස්තරයට ගැළපෙන පිළිතුර ' ආ ' කොටසෙන් තෝරන්න .**

1 . බලා රස විඳින නාට්‍ය - ....

2 . තාලයට අනුව කියවිය හැකි පද ගැළපුම - ....

3 . උක්තය කර්මය ආඛ්‍යාතය අනුව රචිත කතා - ....

4 . කියන දෙයෙහි අර්ථයට ගැළපෙන හඬ මතු වීම . - ....

5 . එකම අකුර තුළින් තාලය මුල ඇද අග යෙදීම . - ....

6 . රිද්මය හෙවත් ලය මානය - ....

7 . කාව්‍ය රස ගන්වන යෙදුම් - ....

8 . නිර්මාණයකට පාද කරගන්නා අත්දැකීම් සමූහය - ....

9 . වාචික , ආංගික , සාත්වික , ආහාර්ය යන අංග - ....

10 . කථන ක්‍රමය හෙවත් කතාව ඉදිරිපත් කරන ආකාරය - ....

අනුප්‍රාසය එළිසමය තාලය දෘශ්‍ය කාව්‍ය

කාව්‍යෝක්තීන් පද්‍ය කාව්‍ය ගද්‍ය කාව්‍ය දෘෂ්ටි කෝණය

වස්තු විෂය සතර අභිනය

ක්‍රියාකාරකම - 3

- **පහත සඳහන් ප්‍රකාශ නිවැරදි නම් √ ලකුණ ද වැරදි නම් X ලකුණ ද යොදන්න.**

1 . ‘අලුත් මිනිසෙක් ඇවිත් ’පරාක්‍රම කොඩිතුවක්කුගේ නිර්මාණයක් වේ .

2 . රේඛා හා වර්ණ භාවිතයෙන් චිත්‍රයක් නිර්මාණය කෙරේ .

3 . “සාහිත්‍ය නිර්මාණයේ මුල් පොත ” ඒ . වි . සුරවීර මහතාගේ නිර්මාණයක් වේ .

4 . සාහිත්‍ය නිර්මාණය තුළින් ලේඛකයා තම අද්දැකීම් ප්‍රතිනිර්මාණය කරයි .

5 . නිර්මාණයක් බිහි කිරීමට අද්දැකීම් දැනුම හා පරිචය අවශ්‍ය නොවේ .

6 . සාහිත්‍යකරුවා නාට්‍ය තුළින් තම අද්දැකීම් ඉදිරිපත් කරන්නේ සතර අභිනය මඟිනි

7 . රස සහිත භාෂාත්මක නිර්මාණ සාහිත්‍ය නිර්මාණ නම් වේ .

8 . දිව්‍ය දාන කතාව රචනා කර ඇත්තේ කථන ව්‍යවහාර හා භාෂණ ව්‍යවහර මිශ්‍ර රීතියකිනි .

9 . සාහිත්‍යකරුවා කථන ක්‍රමය පමණක් ගද්‍ය නිර්මාණයකින් අද්දැකීම් ඉදිරිපත් කිරීමට භාවිත කරයි .

10 . දෙපද , සිවුපද , ගී , නිසදැස් , පද්‍ය ආකෘතීන් වේ .

❖ නාට්‍යමය අවස්ථා කිහිපයක්

ක්‍රියාකාරකම - 4

❖ පහත ගද්‍ය පද්‍ය පාඨවල සඳහන් භාෂෝපක්‍රම වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න .

1 . අම්බලමේ පිනා
වළං කදක් ගෙනා - ....

2 . හිස් අත වන වනා
හිස් අත වන වනා - ....

3 . ඉදෙන බතේ , සීනා හඬට
හද මිරිකා හල කඳුල - ....

4 . පැහැදිලි සත්‍ය හමුවේ කන් වැයෙකු පරිදි හැකිළුණේ ය . - ....

5 . නිදි පැදුරේ නඟන සුසුම් කෙඳිරිලි හඬ - ....

6 . “ හුරුබුහුටිට මනා - තෝඩු දෙකක් තමා ” (මාත්‍රා 8 යෙදුණු පද ගැළපුම) – ....

එළිසමය | විරිත | අනුප්‍රාසය | සංකේතයක්
උපමා | රූපකාර්ථ

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාසය

1 . ඔබ කැමති කෙටිකතාවක් කියවා විචාරයක් ලියන්න .

2 . පෙළ පොතේ සඳහන් මහගම සේකර මහතා විසින් අවුකන බුදුරුව නිමිති කර ගෙන රචිත නිර්මාණය පිළිබඳව රසාස්වාදයක් යෙදෙන්න .

පිළිතුරු

❖ **ක්‍රියාකාරකම - 1**

1 . භාෂාව

2 . සාහිත්‍ය විචාරය

3 . කාව්‍ය නිර්මාණ

4 . ඒ .වි . සුරවීර

5 . දයාසේන ගුණසිංහගේ

ක්‍රියාකාරකම - 2

1 . දෘෂ්‍ය කාව්‍ය

2 . පද්‍ය කාව්‍ය

3 . ගද්‍ය කාව්‍ය

4 . අනුප්‍රාසය

5 . එළිසමය

6 . තාලය

7 . කාව්‍යෝක්තීන්

8 . වස්තු විෂය

9 . සතර අභිනය

10 . දෘෂ්ටි කෝණය

ක්‍රියාකාරකම - 3

1 . √

2 . √

3 . X

4 . √

5 . X

6 . √

7 . √

8 . √

9 . X

10 . √

ක්‍රියාකාරකම - 4

1 . එළිසමය

2 . අනුප්‍රාසය

3 . රූපකාර්ථ

4 . උපමා

5 . සංකේතයක්

6. විරිත